

دانشگاه شهید مطهری^(ه)

آگهی دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد رشته فقه و حقوق جزا

عنوان :

جبران خسارت بزه دیدگان از بیت المال در قبال مأموریت های مسلحانه

دانشجو : شهرزاد انصاری نژاد

استاد راهنما : حجت الاسلام و المسلمین داود حسن پور

استاد مشاور : دکتر سید محمد صادق موسوی

استاد داور داخلی : دکتر محمد رسائی

استاد داور خارجی : دکتر محمد اسحاقی از دانشگاه تهران

زمان : دوشنبه ۱۴۰۲/۱۱/۳۰ ساعت ۸:۳۰ / مکان : سالن کنفرانس دانشگاه شهید مطهری^(ه)

چکیده

جبران خسارت بزه دیدگان در موارد خاص از جانب دولت انجام می گیرد که علاوه بر حکم قانون، بنا بر قاعده «لایبطل حق امرء مسلم» دلیل شرعی نیز دارد. جبران خسارت دولتی از منابعی مثل بیت المال تأمین می گردد. برخی بیت المال را مالیات نام برده اند که در اختیار حکومت قرار دارد. از طرفی در تعریف آن آمده: مال متعلق به مسلمین. در حالی که در کشور ما، هر چند کشوری اسلامی است، ولی طبعاً افرادی از دیگر ادیان هستند که تحت لوای حکومت اسلامی زندگی می کنند و حکومت از آنها حمایت می کند؛ لذا باید دید آیا از نگاه شرع، برای ایرانیان غیرمسلمان و یا غیرایرانیان مهاجری که در چنین شرایطی متحمل خسارت می شوند، می توان از مال متعلق به مسلمین برای آنان هزینه نمود؟ و یا زمانی که خسارت، جانی و در ماه های حرام باشد، آیا در پرداخت از بیت المال هم قانون تغلیظ دیه قابل اجرا خواهد بود؟ دقت نظر شرع مقدس در هزینه کرد بیت المال، این مسئولیت را بر عهده حکومت قرار داده که شرایطی را که سبب می شود خسارت از بیت المال پرداخت گردد، مذاقه کند تا نه مال مسلمین هدر رود و نه خسارتی بی جبران باقی بماند. از آنجاکه موضوع پژوهش، جبران خسارت وارده از جانب نیروهای مسلح است باید متذکر شد طبق ماده ۱۲ قانون به کارگیری سلاح، مأمورینی که مقررات این قانون را رعایت نمایند، مسئولیت جزایی یا مدنی نخواهند داشت و طبق ماده ۱۳ همان قانون، پرداخت دیه و جبران خسارت در این شرایط بر عهده سازمان مربوطه خواهد بود. در این راستا دولت وظیفه دارد همه ساله بودجه ای را به این امر اختصاص دهد. یکی از راه های حفظ بیت المال در این حیطه، پرداخت آن توسط شرکت های بیمه یا صندوق های حمایتی است؛ مثلاً، فردی که به تشخیص پلیس دچار خسارت جانی یا مالی شده، در صورتی که تحت پوشش بیمه باشد، شرکت بیمه دیه یا خسارت او را پرداخت نماید.

حضور دانشجویان کارشناسی ارشد در این جلسه منوط به هماهنگی قبلی با اداره تحصیلات تکمیلی است.